

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 449/2021
05.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Добриле Страјина, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Пеко Обрадовић, адвокат из ..., против тужене Опште болнице „Др Алекса Савић“ из Прокупља, чији је пуномоћник Предраг Матић, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1537/19 од 08.07.2020. године, у седници одржаној 05.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1537/19 од 08.07.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П1 228/18 од 04.12.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 450.000,00 динара и то: на име претрпљених физичких болова износ од 200.000,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 100.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 150.000,00 динара, са законском каматом од дана пресуђења до коначне исплате, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље преко износа досуђених ставом првим изреке а до тужбом траженог износа од 700.000,00 динара и то: на име претрпљених физичких болова износа од 300.000,00 динара, на име претрпљеног страха износа од 200.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износа од 200.000,00 динара. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиљи на име парничних трошкова плати износ од 167.530,00 динара, а све у року од 15 дана од дана пријема пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда Нишу Гж1 1537/19 од 08.07.2020. године, ставом првим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је обавезана тужена да тужиљи на име накнаде нематеријалне штете исплати укупан износ од 200.000,00 динара и то: на име претрпљених физичких болова износ од 120.000,00 динара и на име претрпљеног страха износ од 80.000,00, са законском

каматом од дана пресуђења до коначне исплате, док је за већи укупан износ од наведеног до износа досуђеног првостепеном пресудом од 450.000,00 и то за физичке болове до износа од 200.000,00 динара, за претрпљени страх до износа од 100.000,00 динара, као и за досуђених 150.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, тужбени захтев тужиље одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу трећем изреке тако што је обавезана тужена да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 113.530,00 динара, док је захтев тужиље преко овако а до износа досуђеног првостепеном пресудом од 167.530,00 динара, одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженој накнади трошкове другостепеног парничног поступка у износу од 22.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побједану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС и 55/14) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је у радном односу код тужене на неодређено време на радном месту ... – ... на ... одељењу. Тужбеним захтевом потражује нематеријалну штету коју је претрпела због повреде на раду задобијене ...2013. године. До повређивања је дошло приликом подизања боце са кисеоником коју је требало да прикључи на инкубатор што, према опису радног места на коме ради, спада у редовне радне активности тужиле. У тренутку када је тужила подигла боцу, она је почела да испушта кисеоник те се отела из руку тужиле, пала јој на ногу и повредила јој прст леве ноге. До неконтролисаног испуштања кисеоника из боце дошло је услед активирања вентила на боци који није имао заштитну металну капу, а што је пропустио добављача који је боцу доставио без заштитне металне капе која штити главни вентил. Тужиле је након повређивања на ортопедском одељењу тужене болнице постављена имобилизација и дата аналгетска терапија, после чега је упућена на физикалну терапију. Вештачењем од стране вештака медицинске струке је утврђено да је тужила задобила лаку телесну повреду левог стопала у виду прелома горњег чланка петог прста, која је узроковала јаке физичке болове на дан повређивања и следећег дана, болове средње јачине четири до пет дана, а лаке у наредне две недеље, с тим што је повремене лаке болове трпела још око пет недеља, током проходавања на леву ногу и примене физикалног третмана. Тужила је трпела примарни страх веома јаког интензитета до пружања медицинске помоћи и сазнања о природи повреде и начину њеног лечења, који страх је прешао у секундарни страх у виду забринутости за коначни исход лечења и евентуалног заостајања могућих тежих последица, средњег интензитета око недељу дана, а лаког скоро два месеца. Према мишљењу вештака, као последица повређивања, животна активност тужиле умањена је у лакој степену од око 5%, изражена приликом дужег стајања или ходања у тврдој, неудобној или тесној обући, као и приликом пропињања на прсте, због којег тужила углавном ретко и лако душевно пати.

Одредбом члана 164. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, ... и 75/14), прописано је да ако запослени претрпи повреду или штету на раду или у вези са радом, послодавац је дужан да му накнади штету, у складу са законом и општим актом.

Одредбом члана 154. став 2. Закона о облигационим односима (Службени лист СФРЈ", бр. 29/78, 39/85, 45/89, 57/89,"Службени лист СРЈ", бр. 31/93, (Уредба - за време ратног стања: 22/99, 23/99, 35/99, 44/99) прописано је да се за штету од ствари или делатности од којих потиче повећана опасност штете за околину, одговара без обзира на кривицу.

Одредбом члана 200. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да ће за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица као и за страх суд, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству. Према ставу 2. истог члана, приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погудује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Имајући у виду изложено, правилна је оцена нижестепених судова да је тужена, на основу цитиране одредбе 164. Закона о раду а у вези са одредбом члана 154. став 2. Закона о облигационим односима, објективно одговорна за нематеријалну штету коју је тужила претрпела услед предметне повреде задобијене на раду.

С обзиром на релевантне чињенице које утичу на одмеравање висине накнаде штете, на основу цитираног члана 200. став 2. ЗОО, и то квалификацију повреде, околности настанка исте, те интензитет и дужину претрпљених физичких болова и страха, Врховни касациони суд налази да је правилно побијаном пресудом утврђена висина правичне накнаде тужили по досуђеним видовима тражене нематеријалне штете и то у износу од 120.000,00 динара на име претрпљених физичких болова и 80.000,00 динара на име претрпљеног страха, док је тужбени захтев преко овако досуђених износа неоснован.

Када је у питању нематеријална штета за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, правилна је оцена другостепеног суда да лаки степен умањења животне активности од 5%, због којег тужила углавном ретко и лако душевно пати, не оправдава сврху накнаде нематеријалне штете за овај вид штете, те да би досуђивање накнаде по том основу било противно циљу коме накнада служи. Стога је у побијаној пресуди правилно примењено материјално право када је тужбени захтев тужиле у том делу одбијен.

Дакле, и по оцени овога суда, тужбени захтев тужиле за накнаду нематеријална штета за претрпљене душевне болове због умањења животне активности је неоснован, а досуђени износи на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и страх представљају правичну накнаду по траженим видовима нематеријалне штете. Преко досуђених износа на име накнаде нематеријалне штете, тужбени захтев је неоснован, јер досуђивање у већем износу не би одговарало значају повређеног добра и

циљу коме накнада служи, што је значајно код одређивања висине правичне накнаде нематеријалне штете на основу члана 200. став 2. ЗОО, а што и супротне наводе ревизије чини неоснованим.

Имајући у виду све изложено, Врховни касациони суд је нашао да ревизију треба одбити као неосновану, па је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Како је ревизија тужиље одбијена као неоснована, одбијен је њен захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу чл. 153. и 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић